

Køn i samfundet

Af Anders Vixø Kristensen

Til KPI Akademi 2024

Resume

Formålet med denne opgave er at belyse problemformuleringen: *Hvordan kan man som gennem diakonal og socialpædagogisk praksis anerkende både flydende kønsidentiteter og biologisk køn og skabe inkluderende samfundsfællesskaber?*

Besvarelsen på opgaven bygger på en hermeneutisk, socialkonstruktivistisk og positivistisk forståelse og deduktiv tilgang. Opgavens empiriske grundlag tager udgangspunkt i sekundær empiri og fire forskellige studier omkring antal transkønnede og trivsel blandt transkønnede. De anvendte teorier i opgaven, er identitetsteori fra Mead og Jenkins, de signifikante andre af Barth, fællesskab, inklusion og integration af Bent Madsen og anerkendelse af Alex Honneth. Samtidig vil der også være en teoretisk gennemgang af biologisk køn og socialkonstruktivistisk køn også omtalt som flydende kønsidentitet. Til sidst vil diakonien bidrage med sit blik på køn og teori omkring inklusion, anerkendelse og solidaritet. Alle disse vil danne grundlag for analysen og diskussionsafsnittene i opgaven. Samtidig vil der være et afsnit med kritik af LGBT+ som en autoritær organisation.

Opgaven konkluderer, at arbejdet med både at anerkende biologisk- og socialkonstruktivistisk køn i samfundsfællesskaber og samtidig skabe inklusion er en svær størrelse, og at biologien fordrer i sin positivisme og norm, at dette må være den bærende værdi for et samfundsfællesskab. Anerkendelsesteori og identitetsteoriene peger i en retning af, at det sociale køn og det køn vi sammen konstruerer, har en betydning for menneskers trivsel og selvbillede, og derfor, at vi må være nysgerrige på at lytte. Men den største anerkendelse ligger i det faktum, at vi er skabt af Gud, og at vi er skabt i hans billede, og det fordrer biologien i stor grad.

Indholdsfortegnelse

Resume	2
Indledning	5
Emneafgræsning	5
Problemformulering	6
Målgruppe	6
Videnskabsteoretisk tilgang	6
Hermeneutik	6
Positivism	6
Socialkonstruktivism	7
Metode	7
Kvantitativ og kvalitativ	7
Deduktiv	7
Empiri	7
Sekundær empiri	7
Inddragelse af empiri	8
A follow-up study of girls with identity disorder	8
Projekt SEXUS	8
Suicide thoughts and attempts among transgender adults	9
Long-term follow up of individuals undergoing sex reassignment surgery: Psychiatric morbidity and mortality	10
Kritik af empiri	10
Kritik af metode	10
Begrebsafklaring	11
Diakonal praksis	11
Socialpædagogisk praksis	11
Samfundsfællesskab	11
Termer omkring køn og kønsidentitet	11
Teori afsnit	13
Mead – Identitet	13
Richard Jenkins - Identitet	14
Fællesskab	14
Signifikante andre	14
Anerkendelse - Alex Honneth	14
Anerkendelse – Diakoni	15

Inklusion / social inklusion	15
Integration	15
Inklusion - Diakoni	16
Solidaritet - Diakoni	16
Biologisk køn	16
Flydende kønsidentitet – socialkonstruktivisme	17
Køn fra et diakonalt perspektiv	17
Lovgivning	18
Analyse	19
Køn, anerkendelse, inklusion og identitet	19
Diakoni	23
Mistrivsel hos transkønnede	26
Kritik af LGBT+	28
Debat på forkerte tal	31
Diskussion af analyse	32
Konklusion	36
Perspektivering	37
Litteraturliste	38
Antologier	38
Artikler	38
Bøger	38
Hjemmesider	39
PDF-filer	41
Video	42

Indledning

I de senere år har debatten om seksualitet og køn fyldt mere og mere. Flere bliver diagnosticeret med kønsdysfori, og flere forstår køn som en socialkonstruktion på et spektrum som er flydende, og med den begrundelse, kan man i dag identificere sig som 65+ forskellige køn (Steensig 2022).

En af årsagerne til at folk ønsker at have en anden kønsidentitet end deres biologiske køn kan være pga. kønsdysfori. Det er en lidelse hvor ens biologiske køn, ikke stemmer overens med ens egen kønsforståelse. Det kan være meget problematisk, nedslidende og ødelæggende. Det kan skabe identitets-problemer. Personer med kønsdysfori/transkønnede kan i større grad end den almindelige borger/ciskønnede opleve at blive deprimeret, gøre selvskaade og eller begå selvmord/selvmoedsfoesøg. Derfor må vi være opmærksomme og nysgerrige på denne problemstilling, og hvordan vi tackler den bedst muligt. Spørgsmålet er, om det har betydning, om vi forstår køn som biologisk eller som socialkonstruktivistisk.

I samfundet har debatten om køn fyldt mere og mere og udfordrer vores indretning af samfundet og hvordan vi indretter vores fællesskaber. Bl.a. går debatten nu på, om juridisk kønsskifte skal gøres muligt for børn under 18 år. Størstedelen af Etisk Råd foreslår, at børn helt ned til 10 årsalderen, skal have muligheden for juridisk kønsskifte (Fahrendorff & Fallesen 2021). Hvorimod et flertal af læger mener, at dette vil være uhensigtsmæssigt (Fahrendorff 2021). Der er diskussioner omkring transkønnedes deltagelse i sport (Draminsky 2022). Der er debat, om vi skal have kønsneutrale toiletter for at inkludere personer med en flydende kønsidentitet (Bendtsen 2022). Sidst men ikke mindst er der stor diskussion omkring vores sprog, og hvordan ting og begreber bliver kønnet, og samfundet har direkte prøvet at lave lovgivning for at korrigere sproget (Dragiecevic 2017).

Emneafgræsning

Med min opgave ønsker jeg at belyse køn og kønsidentitet, set ud fra både et biologisk perspektiv og et socialkonstrueret perspektiv, og hvad disse har af betydning for den diakonale og socialpædagogiske praksis. Jeg ønsker at undersøge om de forskellige tilgange til køn, har betydning i forhold til at arbejde med fællesskab, anerkendelse og inklusion i både diakonal og socialpædagogisk praksis. Køn har forskellige betydninger for menneskers identiteter, og

mennesker har brug for anerkendelse, fællesskab og inklusion for at udvikle og understøtte deres identitet. Jeg ønsker at undersøge, hvordan et samfund må indrette sig, så det kan inkludere mennesker med forskellige syn på køn, og hvordan det diakonale og socialpædagogiske praksis kan hjælpe ind i det arbejde.

På den baggrund har jeg formuleret følgende problemformulering.

Problemformulering

"Hvordan kan man gennem diakonal og socialpædagogisk praksis anerkende både flydende kønsidentiteter og biologisk køn og skabe inkluderende samfundsfællesskaber?"

Videnskabsteoretisk tilgang

Positivism

Positivism skal forstås som det virkelige, og det som er, det som kan undersøges og observeres empirisk (Ibid.). Jeg vil i min opgave gerne være undersøgende på, om positivismen har en rolle at spille i forståelsen af køn. Kan køn forklares ud fra naturlove, og i dette tilfælde forklares ud fra biologi? Kan køn verificeres ud fra konstante målbare parametre og derfor siges at være sand viden?

Socialkonstruktivisme

I forhold til arbejde med flydende kønsidentitet vil der i forståelsen deraf gøres brug af socialkonstruktivisme. Socialkonstruktivisme hævder at alle forståelser blot er historiske og kulturelle formede perspektiver på verden og at ingen perspektiver kan hævde universel sandhed. (Brinkkjær & Høyen 2018, 175). Køn er noget som socialt udveksles i interaktioner mellem mennesker, i form af normer, værdier, forståelser, mening og sprog der giver subjekter og objekter bestemte placeringer i den sociale sfære (Ibid., 176).

Metode

Kvantitativ og kvalitativ

Kvantitativ undersøgelsesmetode prøver at belyse den fysiske verden ud fra tal og statistik, mens den kvalitative undersøgelsesmetode vil prøve at belyse menneskers subjektive opfattelser af denne verden (Agerup 2015).

Opgaven vil have en både kvantitativ og kvalitativ metode indlejret i opgaven. Opgavens kvantitative undersøgelser er rapporter med udarbejdet statistik indenfor emnet omkring køn og kønsidentitet (Ibid.).

Empiri

Sekundær empiri

Opgaven vil udelukkende tage udgangspunkt i sekundær empiri. Denne sekundære empiri er bl.a. undersøgelser omkring hvor udbredt kønsdysfori og transkønnethed er i befolkningen, og forskningsdata som undersøger årsager, konsekvenser og problematikker omkring transkønnetheds trivsel og behandling.

Inddragelse af empiri

A follow-up study of girls with identity disorder

Gennem 30 år drev Kenneth Zucker klinikken 'Barn, ung og familie-klinik for kønsidentitet'. Her arbejdede han ud fra devisen, at det er bedre at hjælpe en med kønsdysfori til at blive tilpas i deres egen krop end at opfordre eller til kønskorrigerende operationer og eller hormonbehandling. I et opfølgende studie fulgte man 25 piger, som havde besøgt klinikken gennem 30 år fra de var børn. I studiet konkluderede man at kønsdysfori, kun vedblev ved 3 ud af de 25 piger som havde været i behandling (Drummond m.fl. 2008). Trods disse tal blev Kenneth Zucker i 2015 fyret og klinikken lukket efter store protester fra transaktivister (Munk 2019).

Projekt SEXUS

Projekt SEXUS er en dataindsamlingsrunde, som fandt sted mellem september 2017 og august 2018, som er baseret på en tilfældighedsbaseret stikprøve på 62.675 danske statsborgere mellem 15 og 89 år, og som giver et retvisende billede af den seksuelle livssituation for den danske befolkning.

Omkring kønsidentitet og kønskonformitet I barndom/ungdom fandt undersøgelsen frem til, at 0,44% identificerer sig som nonbinær, og 0,10% identificerer sig som transkønnede. Det er i alt 0,54% af befolkningen. Fordelingen af køn er fordelt således: Transkvinder 0,05%, transmænd 0,05%, nonbinære mænd 0,14 % og til sidst nonbinære kvinder 0,30%. I forhold til variationer i den biologiske køns karakteristika havde 1,3% af mænd og 0,9% af kvinder som barn, ung eller voksen fået konstateret variationer i deres biologiske køns karakteristika, så de ikke svarede til det typiske tilsvarende køn. Dog er det kun en meget lille andel, der opfatter sig selv som interkønnede. Det drejer sig om ca. 0,2 promille af befolkningen (Frisch m.fl. 2019).

Andre tal fra samme store undersøgelse undersøgte transkønnedes trivsel i Danmark, og fandt frem til følgende tal, som kan ses på billedet herunder. Cismænd og ciskvinder vil betegne henholdsvis biologiske mænd og biologiske kvinder (Ibid.).

TRANSKØNNEDES TRIVSEL

Selvordstanker. Cismænd: 22%. Transkvinder: 66,2%. Ciskvinder: 25,5%. Transmænd: 77,7%.

Selvordsforsøg. Cismænd: 2,5% Transkvinder: 23,4%. Ciskvinder: 4,1%. Transmænd: 24,5%.

Selvskade. Cismænd: 5,5%. Transkvinder: 36,7%. Ciskvinder: 9,9%. Transmænd: 63,9%.

Angst-symptomer (sidste 14 dage). Cismænd: 21,1%. Transkvinder: 37,6%. Ciskvinder: 30,3%. Transmænd: 52,9%.

Ensomhed. Cismænd: 24,8%. Transkvinder: 51,8%. Ciskvinder: 33,2%. Transmænd: 64%.

Psykisk sygdom (behandling seneste år). Cismænd: 6,9%. Transkvinder: 24,9%. Ciskvinder: 13,5%. Transmænd: 39,9%.

Morten Frisch m.fl., Sex i Danmark: nøgletal fra Projekt SEXUS 2017-2018 (Statens Serum Institut : Aalborg Universitet, 2019), 748-749; 751-753)

Suicide thoughts and attempts among transgender adults

En undersøgelse fra 2015 lavet i USA hvor man har spurgt 27.715 transkønnede over 18 år, og fandt ud af at sandsynligheden for at transkønnede har selvmordstanker, er 12 gange større end den almene amerikaner, og selvmordsforsøg blandt transkønnede er 18 gange større end almenbefolkningen. Blandt transkønnede oplever 55,5% selvmordstanker i deres liv, mens 28,9% prøver at begå selvmord i løbet af deres liv. Undersøgelsen viser også, at udover de generelle risikofaktorer, så har transkønnede yderligere risikofaktorer som oplevelser med diskrimination, stigmatisering, afvisning fra familie og mangel på adgang til køns-bekræftende behandling. Alt i alt finder undersøgelsen, at den akkumulerende effekt af 'minoritets stress' er associeret med højere udbredelse af selvmordstanker og selvmordsforsøg. Ud af dem som havde oplevet fire eller mere diskriminerede eller voldelige episoder i løbet af det forrige år, sagde 97,7% at de havde haft selvmordstanker, mens at 51,2% havde prøvet at begå selvmord (Herman, Brown & Haas 2019). Dog er der stor usikkerhed omkring, at 'minoritetsstress' kan være forklaringen på den større mentale mistrivsel hos transkønnede. Der er lavet andre undersøgelser, som tyder på at 'minoritetsstress', har en vis forklaringskraft, men ikke kan stå alene. Det bør samtidig bemærkes, at langt de fleste andre minoriteter som oplever lignende udfordringer, ikke melder om de samme mentale udfordringer (Munk 2019).

Long-term follow up of individuals undergoing sex reassignment surgery: Psychiatric morbidity and mortality

Et dansk stadium fra 2016 af 104 personer, som svarer til 98% af alle, der har fået kønskirurgi i Danmark, fandt at 27,9% havde psykiske lidelser inden deres kønsskifte, mens 22,7 % havde efter deres operation. 6,7% havde både før og efter. Konklusionen blev at 21,1% oplever bedring efter en operation, mens at 15,4% oplevede forværring (Simonsen m.fl. 2015).

Kritik af empiri

Ved inddragelse af sekundær empiri må der være en opmærksomhed omkring reliabiliteten til empiriens data. Samtidig må man også se på dataindsamlingens størrelse, og se på om undersøgelsen kan siges at være repræsentativ for den gruppe, man ønsker at undersøge.

Helt generelt er der store udfordringer i undersøgelserne omkring kønsforskelle biologisk eller socialkonstrueret. Det er tilfældet, da man for at afgøre forskellene med nogenlunde sikkerhed har brug for eksperimentelle undersøgelser. Det kan kun ske gennem eksperimenter, hvor man har kontrol med de relevante variabler og derfor mulighed for at afdække årsag og virkning. Man kan ikke manipulere køn, den uafhængige variabel, og studere, hvordan denne manipulation påvirker adfærd, den afhængige variabel. Man må nøjes med at se, hvordan kønnene adskiller sig adfærdsmæssigt. Men det er svært at afgøre, om disse forskelle der observeres skyldes noget socialt konstrueret eller biologi (Gerlach 2017).

Diskussionen omkring køn er også blevet en utrolig politiseret affære, og derfor må man have en opmærksomhed på, at personer og organisationer der udtaler sig om, eller undersøger emnet, kan have bagvedliggende agendaer.

Kritik af metode

Jeg er opmærksom på, at fordi min opgave trækker på hermeneutikken i sin videnskabsteoretiske tilgang, vil jeg have min egne bias med i mit blik på problemformuleringen som fordomme og forforståelse. Jeg ønsker så vidt muligt at lægge mine egne fordomme væk og undersøge problemformuleringen så positivistisk som muligt. Alligevel må jeg erkende, at dette kan være svært, hvis ikke umuligt da min egen forforståelse, altid vil påvirke hvordan, jeg tolker de dele og helheder, jeg vil finde i min undersøgelse af problemformuleringen.

Begrebsafklaring

Diakonal praksis

”Med diakoni forstås kirkens medmenneskelige omsorg og fellesskapsopbyggende arbeid, og den tjeneste som i særlig grad er rettet mot mennesker i nød” (Nissen 2019, 24)

Socialpædagogisk praksis

”Det socialpædagogiske fag sigter mod særlige og afgrænsede målgrupper med specielle behov, og det indbefatter en særlig viden om målgruppen og dens behov. Socialpædagogikkens målgrupper er borgere, som har svært ved at finde fodfæste i samfundslivet. Den socialpædagogiske opgave er og har altid været målgruppernes deltagelse og inklusion i samfundslivet” (Ibid., 28)

Samfundsfællesskab

Et fællesskab kan defineres som det at en gruppe mennesker er sammen om noget og derved føler en vis samhørighed (ordnet.dk – fællesskab 2022). Samfund kan defineres som en gruppe af mennesker, som bor inden for et afgrænset område og er forbundet gennem organiseret samvær og gensidig afhængighed med tilhørsforhold til en nationalstat som indeholder regler, institutioner m.m. (ordnet.dk – samfund 2022).

Teori afsnit

Mead – Identitet

Mead taler om tre forskellige former for identiteter. 'Selvidentitet', 'personlig identitet' og 'social identitet'.

I 'selvidentitet' ser individet sig selv som objekt. Individet kan på samme måde, som de iagttager andre iagttage sig selv. Mead forklarer dette med et 'jeg' som er subjekt og et 'mig' som er objekt. Det er mit 'jeg' som subjekt, der iagttager mit 'mig' som objekt, og mit 'mig' dannes ved at blive iagttaget. Menneskets 'selv' bliver dannet gennem denne proces (Madsen 2005). Ifølge Mead er 'jeg' udtryk for menneskets spontane og aktive handlingskapacitet, hvor det handler umiddelbart i forhold til den konkrete sociale situation (Ibid., 269).

Den 'personlige identitet' dannes gennem 'udefra-iagttagelser', når vi iagttages af andre. Den 'personlige identitet' er en proces, hvor mennesker identificeres af hinanden. Det, som er vigtigt i denne identitetsdannelse, er det relationelle mellem dem der identificerer, og den person som identificeres. Det afgørende er relationen mellem dem, som identificerer hinanden. Er det tætte eller fjerne relationer. Hvis det er tætte relationer, som kender hinanden gennem fælles hverdagstale, er der tale om 'personlig identitet'. Den konstrueres af de betydningsfulde andre i ens persons sociale netværk, som kender personen adskilt fra andre. Det handler ikke kun om personens ydre identitetstegn, men også ved personens holdninger, erfaringer og karakteregenskaber. Disse sammensættes på en unik måde, hvordan personen opbygges gennem en 'individualiseringsproces' (Madsen 2005).

Når det er fjerne relationer, som iagttager en person udefra, vil der være tale om en anden identitetsdannelse nemlig 'social identitet'. Identitetsdannelse sker på baggrund af mere eller mindre offentligt kendte fakta om personen. Det kan være personens køn, alder, påklædning, udseende og sprog. Denne identitet bliver delt med andre, som tilhører samme kategori, type eller gruppe. Den form for identifikation bliver brugt, når der er tale om formelle eller distancerede relationer. Dette er den eneste form for identifikationsredskab i situationer, hvor man ikke kender hinanden på forhånd (Ibid.).

Richard Jenkins - Identitet

”Identitet er vores forståelse af, hvem vi er, hvem andre mennesker er, og samtidig henviser den til andre menneskers forståelse af, hvem de selv er, og hvem de andre er” (Jenkins 2009, 29). I opgaven vil identitet forstås ud fra Richard Jenkins tanker om social identitet. Identitet kan kun forstås som en proces, som altid er undervejs. Den man er, vil altid, kunne forstås i både ental og flertal. Fordi at identitet skal forstås som en proces, vil et menneskes identitet aldrig være endegyldig (Jenkins 2009).

Fællesskab

”Udvikling af fællesskab kan ske gennem social inklusion, så det afspejler alle individers grundlæggende behov for at blive anerkendt som ligeværdige deltagere (Madsen 2005, 232).

Signifikante andre

Et af Barths nøgleprincipper er at det ikke er nok at kunne udtrykke sin identitet, ”signalet skal accepteres af signifikante andre, førend en identitet kan siges at blive ’optaget’. Derfor skal identiteter forhandles ved deres grænser, der, hvor det indre og det ydre mødes” (Jenkins 2009, 46).

Anerkendelse - Alex Honneth

Alex Honneth har de seneste årtier været med til at præge vores forståelse af begrebet ’anerkendelse’. Han taler om, at der er flere forskellige anerkendelsesformer, helt præcis tre. De er alle tre en del af et fuldgældigt liv. Det drejer sig om at modtage anerkendelse i form af kærlighed, rettighed/at blive behandlet ens og til sidst anerkendelse i form af værdsættelse for den man er, og det man kan. Han inddeler disse anerkendelsesformer i tre forskellige anerkendelsessfærer, hvor det er muligt at modtage de forskellige former for anerkendelse (Nissen 2019). De tre sfærer er:

Privatsfæren

I privatsfæren som er familien og vennekreds, er anerkendelsen emotionel. Anerkendelsen i form af kærlighed er med til at skabe et mål af individuel selvtillid, som er en nødvendig del for den

selvstændige deltagelse i det offentlige liv. Den emotionelle anerkendelse fører til udvikling af selvtillid (Nissen 2019).

Den retslige sfære

I den retslige sfære er der tale om anerkendelse af kognitiv art. Vi modtager anerkendelse ideelt set gennem rettigheder, muligheder og ens behandling som alle andre. Med modtagelse af denne form for anerkendelse udvikles der selvagtelse (Ibid.).

Den solidariske sfære

I denne sfære mødes man af en form for social solidaritet, vi anerkendes for dem vi er, og for det vi kan og som et unikt individ og ses som en bidrager til samfundets opbygning. Der er tale om anerkendelse af både kognitiv og emotionel art. Mødes vi med denne form for anerkendelse, udvikles der selvværdsættelse (Ibid.).

Anerkendelse – Diakoni

Vi er skabt af Gud, og anerkendt som dem vi er i ham, uden at vi skal gøre os fortjent til det. Vi har værdi i det ene faktum, at vi er skabt af Gud. Vi skal ikke, og kan ikke præstere os til mere værdi (Ibid.).

Inklusion / social inklusion

”Inklusion betegner den idé, at en person eller gruppe bliver optaget i det større fællesskab, og at dette fællesskab må indrettes på en sådan måde, at personen eller gruppen kan rummes” (Ibid., 242). I opgaven vil inklusion trække på begrebet social inklusion. Social inklusion er forestillingen om det rummelige samfund. Et samfund med plads til alle. Tanken er at samfundet og dets institutioner, skal indrettes så der bliver plads til alle, og det uanset borgernes sociale baggrund, særlige behov og/eller kulturelle tilhørsforhold (Madsen 2005).

Integration

”Integration er et udtryk for den tanke, at en person eller en gruppe bliver optaget i et fællesskab, men med tiden må de rette sig ind efter fællesskabet” (Nissen 2019, 242).

Inklusion - Diakoni

”Inklusion betegner den idé, at en person eller en gruppe bliver optaget i det større fællesskab, og at dette fællesskab må indrettes på en sådan måde, at personen eller gruppen kan rummes... Når man inkluderer, må der være plads til alle og respekt for alle uanset individuelle forskelle, f.eks. handicap, religion, kultur eller seksualitet” (Nissen 2019, 242).

Solidaritet - Diakoni

”Det forhold, at en person inden for en gruppe eller en organisation indretter sine reaktioner i overensstemmelse med ’de andres’ – også selv om den pågældende ikke deler disses opfattelse. Man viser da solidaritet i erkendelse af, at der inden for gruppen eller organisationen bør herske normen: ’vi må hæfte for hinanden – én for alle og alle for én” (Ibid., 111).

Biologisk køn

Biologisk køn er opdelt i et binært system, der indeholder mand og kvinde. Det er altså todelt. Forskellene mellem mand og kvinde kommer til udtryk i kønsorganer, hormonprofiler og kønskromosomer. Disse kan så også opdeles i primære- og sekundære køns karakteristika. De primære er dem, der direkte påvirker ens mulighed for reproduktion. For manden er det penis, pung og testikler. For kvinden er det livmoderen, æggestokkene og vaginaen. De sekundære køns karakteristika er dem, der ikke direkte påvirker muligheden for reproduktion. Det er bl.a. skæg vækst hos mænd og brysternes størrelse hos kvinder. Udover disse kan man også tale om det kromosomale køn, som på den ene side har mænd med XY-kromosomer og den anden kvinder med XX-kromosomer. Det kromosomale køn kan ikke på nuværende tidspunkt ændres kirurgisk. Udover dette kigger man også på køn hormonelt og anatomisk. Disse to kan ændres, anatomien kan i nogen grad ændres ved kirurgi, og hormonprofilen hos mænd og kvinder kan ændres ved hormonbehandling. Fordi det kromosomale køn ikke kan ændres, taler man om dette som den mest stabile faktor (Munk 2019). Der er nogle sjældne tilfælde af forskellige syndromer, hvor kromosomsammensætningen afviger fra det normale, og betragtes som mutationer eller anormaliteter. Disse vil jeg se bort fra i opgaven, og der vil tages udgangspunkt i mænd og kvinder med henholdsvis XY og XX-kromosomer (Knudsen 2021).

Udviklingen af kønsidentitet kan ikke blot tillægges sociale elementer. Bestemte attributter som bliver tillagt kønnene, som eksempel at kvinder er mere omsorgsfulde end mænd, kan ikke blot

siges at være en social værdi vi tillægger, at sådan skal kvinder være. Biologiske elementer som hjerneudvikling og hormonal påvirkning hos mænd og kvinder spiller en rolle i forhold til disse attributter (Zlotnik 2004). Kønsforskellene på hjernen er meget små ved fødslen, men bliver større og meget målbar som voksne. Dette skyldes bl.a. forskellig hormonpåvirkning mellem drenge og piger. De mest velundersøgte forskelle i hjernen mellem kønnene er at mænd, har større hjerner, tyndere cortex, mere hvid substans, mindre grå substans, en større amygdala og en mindre hippocampus (Knudsen 2021). Derfor vil kønsforskelle komme til udtryk i adfærd og valg livet igennem hos mænd og kvinder (Zlotnik 2004).

Flydende kønsidentitet – socialkonstruktivisme

Socialkonstruktivismens forståelse af køn er, at det er noget, vi i fællesskab skaber og konstruerer gennem vores sprog, og vores handlinger og at der ikke findes nogen anden verden end denne. Biologisk køn eksisterer ikke (Nielsen 2021). ”'Gender' er altid allerede 'sex'” (Munk 2019, 116). Køn er noget, som vi gør sammen. Køn er 'performativt', noget som man udøver gennem handling og/eller sprog (Nielsen 2021). Ved at man hver dag iklæder sig kvindetøj og opføre sig som en kvinde i en given kultur, gør at man bliver til en kvinde (Munk 2019). Vores sprogbrug og vores handlinger har gennem tiden skabt den forståelse som man har om mænd og kvinder, til den forståelse vi har om køn i dag. Men netop med opmærksomhed på køn som 'performativt' kan man ved hjælp af sproget og handlinger skabe en ny diskurs omkring køn i dag. Judith Butler har de seneste årtier haft en central position i kønsforskning og samtalen omkring køn som noget socialt konstrueret. Hun bygger videre på Foucaults diskursteorier. Hun mener at vores syn på køn med biologiske briller, er problematisk, og har skabt en diskurs for magtudøvelse gennem sproget (Nielsen 2021). Hvis det er sandt, at køn er 'performativt', og hører til bestemte handlinger og kønsattributter, så er der ingen forudgående identitet som en attribut eller en handling kan måles i forhold til, og der vil ikke være nogen som er sande eller falske, rigtige eller forkerte kønshandlinger, og derfor vil et postulat om en sand kønsidentitet være falsk og fiktion (Butler 2007).

Køn fra et diakonalt perspektiv

Der vil i diakonien være flere forskellige teologiske perspektiver, på hvordan man skal gribe køn an på. De vil dog alle være enige om, at vi er skabt af Gud og at deri ligger vores værdi. Vores værdi er

os givet, og ikke noget vi skal fortjene. Vi har værdi i det ene faktum, at vi er skabt af Gud (Nissen 2019). I det diakonale syn på køn vil jeg i min opgave trække fra perspektivet 'skabelsesteologi'. Denne retning inden for teologien har som hovedsynspunkt, at det er muligt at erkende Gud ud fra det skabte. Her vil man endvidere erkende køn som skabt af Gud med et formål (Ibid.). Dette understreges i teksten fra 1. Mosebog hvor der står "v. 26 Gud sagde: »Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os! De skal herske over havets fisk, himlens fugle, kvæget, alle de vilde dyr og alle krybdyr, der kryber på jorden.« v. 27 Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem. V. 28 Og Gud velsignede dem og sagde til dem: »Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den" (1. Mosebog 1, 26-28). Ifølge denne tekst er vores køn forbundet med vores gudbilledlighed. De hebraiske begreber for mand og kvinde understreger det kropslige og seksuelle aspekt af kønnet. Samtidig understreger vers 28, at vores køn har en 'funktionel karakter', det muliggør forplantning (Munk 2019). Senere i Bibelen citerer Jesus som et normativt grundlag for det kristne ægteskab (Matt 19,4). Igen bliver vores køn sat i ramme med et formål. Derfor vil man fra et skabelsesteologisk perspektiv mene, at Bibelen præsenterer de to biologiske køn som en essentiel del af menneskets gudgivne kald og identitet (Munk 2019). "Adam og hans kvinde var nøgne, men de skammede sig ikke" (1. Mosebog 2,25). Vi er skabt til at hvile i vores kroppe og køn (Munk 2019). Skabelsestroen siger også, at intet menneskeligt må være fremmed for diakonien. Vi må tage menneskers behov for alvorlige, for diakoni er at møde det hele menneske (Nissen 2008).

Lovgivning

Behandlingen af transkønnethed er højt specialiseret, og finder kun sted to steder i landet. Det er på 'Center for Kønsidentitet' på Rigshospitalet i København og 'Sexologisk Center' på Aalborg Universitetshospital (Lildal-Schrøder 2020). For at blive henvist til kønsskifteoperationer skal man være fyldt 18 år. For at modtage hormonterapi skal man minimum være fyldt 12 år (retsinformation.dk – vejledning 2014). For at kunne foretage et juridisk kønsskifte skal man også være fyldt 18 år (CPR 2014). "Juridisk kønsskifte er en betegnelse for ændring af køn i forhold til kønsbetegnelse, personnummer og fornavn i Det Centrale Personregister (CPR)" (Lildal-Schrøder 2020, 113). I forhold til navneloven §13 stk. 2 skal et barn senest 6 måneder efter fødslen være tildelt et fornavn fra den godkendte liste. Det navn som bliver valgt, må ikke betegne det modsatte køn (Nielsen 2021)

Ligebehandlingsloven siger følgende ”§ 1. Ved ligebehandling af mænd og kvinder forstås i denne lov, at der ikke finder forskelsbehandling sted på grund af køn. Dette gælder både direkte forskelsbehandling og indirekte forskelsbehandling, navnlig under henvisning til graviditet eller til ægteskabelig eller familiemæssig stilling” (retsinformation.dk – ligebehandlingsloven 2011). Forskelsbehandlingsloven siger følgende ”§ 1. Ved forskelsbehandling forstås i denne lov enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse” (retsinformation.dk – forskelsbehandlingsloven 2017).

Analyse

Køn, anerkendelse, inklusion og identitet

Køn og biologi

Biologien vil have en positivistisk tilgang til køn, som noget der kan undersøges, og observeres gennem naturvidenskaben. Dette er et godt redskab, til det som vi oplever i verden. Det socialkonstruktivistiske ønsker i høj grad at gøre op med denne arbejdsmetode, og det må vi være kritiske overfor. Karl Popper formulerer kritikken godt, når han siger; ”Det er fuldstændig rigtigt, at vore beslutninger må være forenelige med de naturlige love (herunder den menneskelige fysiologiske og psykologiske love), hvis de nogensinde skal kunne gennemføres, for hvis de er i strid med sådanne love, så kan de simpelthen ikke gennemføres” (Stidsen 2021, 135).

Anerkendelse

Vi har alle brug for anerkendelse, for at føle vi er en del af fællesskabet. Kun 0,1% af den danske befolkning identificerer sig som transkønnede og 0,44% som nonbinære (Frisch m.fl. 2019). De kan derfor siges at være en minoritet. Selvom man er en minoritet, skal man stadig opleve accept og inklusion på lige fod med sine medborgere og man må ikke opleve at blive behandlet anderledes (retsinformation.dk – forskelsbehandlingsloven 2017). Vores samfund er indrettet af en binær kønsforståelse, og netop det er noget af det som det socialkonstruktivistiske køn kritiserer (Nielsen 2021).

Hvis vi kigger på Alex Honneths anerkendelsesteori om de forskellige sfærer, vil jeg mene, at man som samfund, bliver nødt til at anerkende transkønnedes oplevede køn, hvis de skal opleve

anerkendelse i 'den retslige sfære' og udvikle 'selvagtelse' og anerkendelse af kognitiv art (Nissen 2019). Her ligger en reel udfordring hvis det biologiske køns synspunkt er, at vi er det køn som vi fødes, og dette skal være vores samfundsnorm. Det socialkonstruktivistiske perspektiv vil tale for at vi som samfund, skal anerkende disse personer også i 'den retslige sfære' (Ibid.). Vi må anerkende dem gennem juridisk kønsskifte (CPR 2014). I forhold til lovgivning med 'ligebehandlingsloven' og 'forskelsbehandlingsloven' er det også en nødvendighed at give dem denne form for anerkendelse i 'den retslige sfære' (retsinformation.dk - ligebehandlingsloven 2011) (retsinformation.dk - forskelsbehandlingsloven 2017). I forhold til Jenkins teori omkring 'identitet' er det også vigtigt, at mennesker føler sig anerkendt og inkluderet som en del af et socialt fællesskab, for at kunne holde gang i deres udvikling af deres identitet, som altid er undervejs (Jenkins 2009). Hvis vi kigger på Meads teori omkring identitet, så kan det også argumenteres for, at denne anerkendelse i 'den retslige sfære', er vigtig. 'Den sociale identitet' i Meads teori italesætter behovet, for at kunne høre til en gruppe af personer, som ligner en selv. 'Den sociale identitet' hænger stærkt sammen med 'den personlige identitet', og hvis 'den sociale identitet' er sund, er den vigtig komponent til at kunne udvikle en 'personlig identitet'. Hvis den til gengæld er af negativ art, kan det give store problemer omkring den sociale position i fællesskabet eller samfundet (Madsen 2005). Til sidst har denne anerkendelse i 'den retslige sfære' også betydning for det begreb af Barth, som kaldes 'de signifikante andre'. De mennesker, som er omkring os, og de fællesskaber som vi er en del af, skal anerkende og acceptere dem, som vi er. Det er ikke nok, at vi får lov til at udtrykke vores identitet. Den skal accepteres, og anerkendes af vores omgivelser for at vi selv kan udvikle en sund identitet (Jenkins 2009).

Udfordringer

Samtidig kan der dog også være nogle udfordringer den anden vej rundt. Hvis man kigger på Meads teori omkring 'social identitet' hvor man ud fra køn, alder, påklædning, udseende og sprog skal kunne identificere den anden. Hvis en person er biologisk kvinde men hendes påklædning, udseende og sprog er maskulint, kan det for et biologisk indrettet samfund være svært at placere denne person. Det forsætter med 'de signifikante andre'. Hvis dem omkring os har svært ved at placere personer i køns kategorier, kan det være svært at anerkende og understøtte andres 'selvidentitet' og det kan have negative konsekvenser for personer med kønsdysfori eller en flydende kønsidentitet (Ibid.).

I 'privatsfæren', hvor anerkendelsen er emotionel i form af kærlighed, vil det i højere grad være muligt at anerkende et andet menneske og samtidig have forskellige perspektiver og opfattelser af kønsidentitet. Det kan selvfølgelig stadig være konfliktfyldt at se forskelligt på køn og kønsidentitet (Nissen 2019). 'De signifikante andre' vil også have en betydning i denne sfære. Det har også her betydning at de andre accepterer, anerkender og understøtter ens identitet for at man kan have en sund identitetsudvikling. Men når, der er kærlighed på spil som anerkendelse, vil jeg mene at anerkendelsen også i større grad kan blive givet, uden at have samme synspunkter og værdisæt (Ibid.). Dette vil jeg uddybe i diakoniafsnittet.

Den sidste sfære i Honneths anerkendelsesteori er 'den solidariske sfære'. Denne sfære er specielt interessant i forhold til opfattelsen omkring kønsidentitet og betydningen af anerkendelse i samfundet. Anerkendelsen i denne sfære er bundet op på menneskers individuelle særegenheder, og at vi er unikke individer med særlige funktioner og kvalifikationer. Vi bidrager hver især gennem disse unikke og individuelle særegenheder til fællesskabet og samfundets opbygning (Ibid.).

Delkonklusion

På trods af at anerkendelsesteorien fra Honneth og identitetsteorien fra Mead forholder sig kønsneutrale i deres perspektiver, er der reelle udfordringer for det biologiske perspektiv på køn. Hvis vi kigger på disse teorier samt 'de signifikante andre' og det at anerkende mennesker med en flydende kønsidentitet i samfundet. Det biologiske køn kan have svært ved at anerkende flydende kønsidentitet, og fordi anerkendelse er en vigtig og central faktor i at udvikle en personlig identitet, er det problematisk.

Inklusion

Når det kommer til spørgsmålet om inklusion, er et af spørgsmålene om man fuldt ud er inkluderet i et samfund hvis man ikke, er ligestillet og/eller bliver behandlet ens. Derfor er lovgivningen et vigtigt redskab blandt flere til at besvare spørgsmålet om inklusion. Man bliver nødt til at se om lovgivning fordrer til at vi er ligestillet, og har lige muligheder. I Danmark bidrager ligebehandlingsloven og forskelsbehandlingsloven til et inkluderende samfund. (retsinformation.dk – ligebehandlingsloven 2011) (retsinformation.dk – forskelsbehandlingsloven 2017).

I inklusion ligger det at omfatte alle i et fællesskab. Det er en forestilling om et rummeligt samfund med plads til alle. Udfordringen er at vi sjældent, hvis ikke aldrig kan skabe inklusion uden også at skabe eksklusion eller ekskluderende mekanismer (Madsen 2005). Det italesætter Timothy Keller godt, når han siger;

”Enhver redegørelse for fornuft og retfærdighed udspringer af en række bestemte overbevisninger om meningen med menneskelivet, som ikke alle deler. Tanken om et totalt inklusivt samfund er således en illusion. Medlemmerne af ethvert menneskeligt samfund har nogle overbevisninger, hvilket nødvendigvis sætter nogle grænser, idet nogle inkluderes og andre ekskluderes fra dets kreds... Et fællesskab, som ikke forpligtede sine medlemmer på noget bestemt, hvad overbevisning og praksis angår, ville ikke have nogen fælles identitet og ville i virkeligheden overhovedet ikke være et fællesskab. Man kan ikke sige, at en gruppe er eksklusiv, blot fordi den har standarder for sine medlemmer. Men er der så ingen måde, hvorpå man kan dømmes, om et fællesskab er åbent og medfølelse snarere end snævert og undertrykkende? Jo, der er. Er er nogle langt bedre test: Hvilket fællesskab hylder overbevisninger, der får dets medlemmer til at behandle mennesker i andre sammenhænge med kærlighed og respekt – til at tjene dem og opfylde deres behov? Hvilket fællesskabs overbevisninger får dets medlemmer til at dæmonisere og angribe dem, der krænker deres grænser, snarere end at behandle dem med venlighed og ydmyghed? Vi bør kritisere kristne, når de er fordømmende og gemene over for ikke-troende. Men vi bør ikke kritisere kirker, når de fastholder normer for medlemskab i overensstemmelse med deres tro. Ethvert fællesskab må gøre det samme” (Keller 2015, 68-69).

Der italesættes en problemstilling omkring det at være et inkluderende samfund. Hvis man ønsker at bygge samfundet på normer og/eller værdier, kan man ikke være 100% inkluderende.

Stillingtagen til hvordan man ønsker at indrette et samfund, vil altid indeholde ekskluderende mekanismer (Madsen 2009). Da det er den socialpædagogiske praksisopgave at skabe inklusion og deltagelsesmuligheder for individer i samfundet og med problemstillingen i tankerne, må man tage fat i begrebet 'integration' (Nissen 2019).

Inklusion og integration

Når det nu er blevet slået fast, at et samfund aldrig kan inkludere alle, så må man kigge på 'integration' og på at finde ud af, hvordan et samfund så indretter sig på bedst mulig måde (Ibid.). I dette spørgsmål om køn er normen det biologiske perspektiv på køn og det socialkonstruktivistiske perspektiv på køn er minoriteten. Det er 99,46% mod 0,54%, og det må siges at være en meget stor forskel (Frisch m.fl. 2019). Her kan man mene, at det må have betydning for forholdet mellem inklusion og integration. Dette kræver refleksion over sine valg, når man ønsker at inkludere, og man kan aldrig afveje disse valg på antal, men det har her en betydning, at vi taler om en så lille gruppe. Samtidig kan man også kritisere den socialkonstruktivistiske tilgang til køn som 'pseudovidenskab' fordi perspektiverne og argumenterne udspringer fra følelseslivet, og det oplevede og danner så konklusioner, før man har lavet egentlige undersøgelser. Det er ikke i tråd med god videnskab (Stidsen 2021). Senere i opgaven vil jeg komme ind på en kritik af LGBT+, da jeg mener, at de har en autoritær ideologi. Dette skaber udfordringer, og bliver problematisk i dialogen og udvekslingen mellem inklusion og integration.

Delkonklusion

Et samfund kan aldrig inkludere alle. Et samfund og samfundsfællesskaber er bygget op omkring værdier og lovgivning mm. De vil fungere som mulige ekskluderende mekanismer for bestemte individer og/eller grupper i samfundet. En samtale omkring afvejning af inklusion og integration bliver nødt til at finde sted.

Diakoni

Køn

”Adam og hans kvinde var nøgne, men de skammede sig ikke” (1. Mosebog 2,25). Vi er skabt til at hvile i vores kroppe og vores køn. Gud har skabt køn som noget biologisk og binært betinget (Munk 2019). ”Og Gud velsignede dem og sagde til dem: »Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den” (1. Mosebog 1,28). Dette vers understreger, at vores køn har en ’funktionel karakter’, der muliggør forplantning (Munk 2019). Fordi vi er skabt med et formål og mening, er kønnet vigtigt og diakonien vil tale for at hjælpe folk til at føle sig tilpas i deres biologiske køn. Diakonien vil se køn som en vigtig del af identiteten med tanke på Meads identitetsteori (Madsen 2005).

Anerkendelse

Anerkendelsen er givet os gratis i tro på skabelsen fra Gud, og vi er derfor anerkendt af ham. Anerkendelse kommer ikke i kraft af gerninger, kvalifikationer eller andet. Vi kan ikke tilegne os mere anerkendelse, den er givet og konstant. Denne anerkendelse skal vi også give hinanden, fordi vi alle er skabte individer. Dette giver netop i endnu større grad mulighed for individets unikhed. Gud i hans skaberværk har fordret os til at anerkende hinanden med vores forskelligheder. Vi kan ikke anerkendes mere eller mindre, for det vi kan og/eller ikke kan. Vi kan ikke anerkendes mere eller mindre for vores værdier og overbevisninger og/eller manglende overbevisninger og/eller værdier. I forhold til perspektiverne på køn, kan man ikke sige, at man skal anerkende hinandens perspektiver på køn. Her vil man sige, at man skal anerkende hinanden som skabninger og i dig som skabning er du måske anderledes i forhold til køn, værdier, overbevisninger eller noget andet. Det er altså ikke min opgave som menneske at vurdere mine medmenneskers værdier og person, i forhold til om de fortjener anerkendelse. Man kan sige, at det er givet mig fra Gud at anerkende dem som mine medskabninger. Dette betyder, at vi må skabe fællesskaber i samfundet, hvor der

er plads og deltagelsesmuligheder for alle som har lyst til at være en del af fællesskabet (Nissen 2019).

Inklusion

Med tanker på citatet tidligere i opgaven fra Timothy Keller omkring inklusion må det forstås, at inklusion også i en diakonal kontekst ikke handler om vores overbevisninger og værdier, men i højere grad hvordan vi behandler hinanden (Keller 2015). Hvordan vi også behandler dem, som vi ikke er enige med. I dette fællesskab skal der være plads til alle og de individuelle forskelle i værdier og overbevisning eller måde at leve på, har ikke betydning. Man er bundet sammen i et fællesskab, fordi at man alle er skabte. Det er en dynamisk proces, hvor man hele tiden må indrette sig efter de andre, og de andre må indrette sig efter, at der er plads til dig. Værdien bliver, at der er plads til dig, med den du er, og der er plads til mig, med den jeg er, også selvom at vi kan være forskellige og have modstridende overbevisninger (Nissen 2019). Her adskiller inklusionstanken sig fra inklusion i socialpædagogisk praksis. Tanken om at være 100% inkluderende kan måske forstås som at være utopisk, fordi inkluderende værdier også vil være ekskluderende for visse individer. Når man sammenligner den diakonale forståelse af inklusion med Bent Madsen og analyserer, vil der i højere grad være tale om en neutral inklusion i diakonien. Neutral i den forstand at inklusionen her ønsker at være så ren som muligt fra værdier, overbevisninger eller andet som adgangskrav til fællesskabet (Nissen 2019) (Madsen 2005). Udfordringen dukker dog igen op i forhold til Honneths anerkendelsesteori, som i dette samfund vil have svært ved at give individer fuld oplevelse af anerkendelse (Nissen 2019). Og Meads identitetsteori hvor individer i dette samfund vil få svært ved at have en sund identitetsudvikling (Madsen 2005).

Solidaritet

Man kan tale om solidaritet i forhold til et fællesskab og/eller samfunds sammenhængskraft. Det kan være i form af et monokulturelt fællesskab/samfund, eller et flerkulturelt fællesskab/samfund. I et monokulturelt samfund bygges der på tanker om en homogen befolkning som fællesskabets og/eller samfundets bedste. Her kan fællesskabet/samfundet være bundet sammen af eksempelvis biologi som definitionsfaktor. Her vil omsorgen for fællesskabet/samfundet blive legitimation, for at kunne udstøde 'de andre' som ikke passer ind i denne definitionsfaktor. Samfundskraften kan også findes i et flerkulturelt samfund, som bygger på definitionsfaktoren at

anerkende den anden person i hendes eller hans anderledeshed. Her vil det biologiske køn argumentere for at kønnets betydning som definitionsfaktor, har så stor betydning for omsorgen for fællesskabet/samfundet, mens den flydende kønsidentitet som minoritet vil argumentere for at fællesskabets/samfundets sammenhængskraft, og solidaritet må være defineret af anerkendelse af individers anderledeshed (Nissen 2019).

Som oftest er solidaritet brugt i forbindelse med minoriteter i forhold til bl.a. stigmatisering, diskrimination eller udstødelse mm. (Ibid.). K. E. Løgstrup går videre i at tale om gensidighed. "Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem" (Matt 7,12). Dette er ikke en lunken regel men tværtimod en radikal regel. Reglen siger ikke, at man skal gøre mod andre, som de har gjort mod dig, eller hvad de gør mod dig. Den siger heller ikke, at man skal gøre mod andre, hvad du ønsker, at de skal gøre mod dig, forudsat at de så rent faktisk gør det (Nissen 2019) Nej, den siger: "Det, du ønsker andre skal gøre imod dig, skal være kriteriet for din konkrete handling over for andre – uanset om de andre rent faktisk handler på den måde over for dig." (Ibid., 119). Derfor må dette altid være indstillingen i mødet med det andet menneske uanset vores værdier og overbevisninger (Nissen 2019).

Solidariteten vil betyde, at vi skal kunne være sammen i fællesskab uanset overbevisning. Men samtidig må solidariteten have en retning for bestemmelsen af værdierne og normen i fællesskabet. Med tanke på den lille minoritet som har det socialkonstruktivistiske kønsperspektiv og den store majoritet også kaldet normen, som har det biologiske perspektiv, må være den udslagsgivende definitionsfaktor for solidariteten i fællesskabet. Det biologiske kønsperspektivs omsorg for det homogene samfund ligger også i problemstillinger omkring bl.a. mistrivsel blandt transkønnede, som jeg vil komme ind på senere i min opgave (Ibid.).

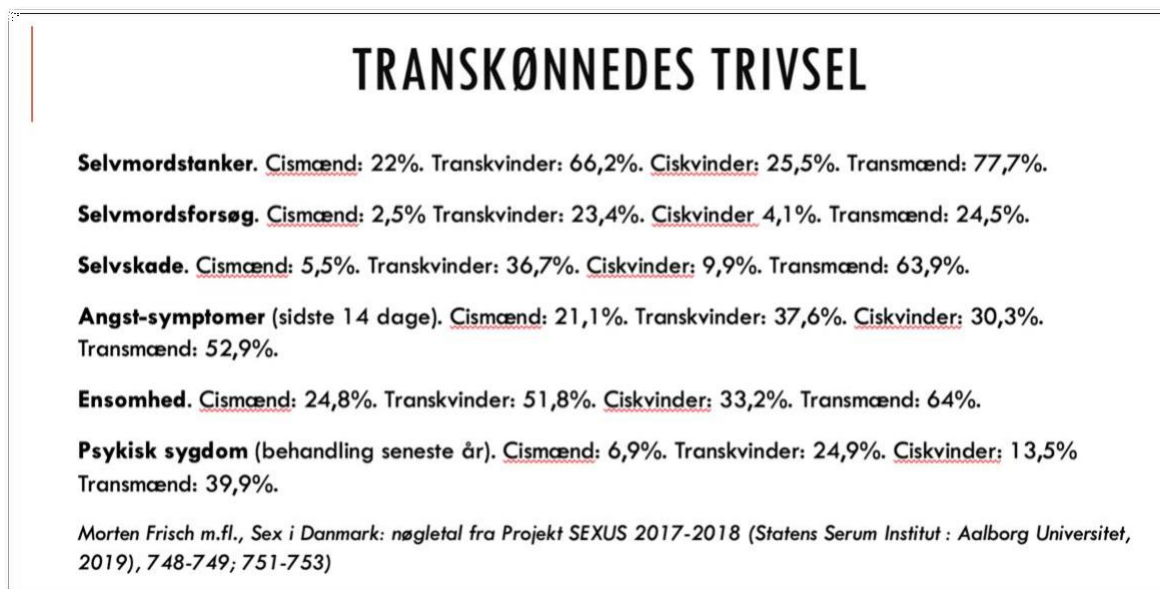
Delkonklusion

Diakonien har i perspektivet skabelsesteologi et binært og biologisk perspektiv på køn som en skabt og bestemt faktor med mening og formål. Anerkendelse er givet os, fordi vi er skabt af Gud, og vi kan ikke tjene os til mere anerkendelse. Fordi vi er skabt og anerkendt af ham, er vi inkluderet i fællesskabet, og fællesskabet er her et neutralt fællesskab i den forstand at bestemte værdier og overbevisninger ikke fungerer som adgangskrav til fællesskabet. Solidariteten i

fællesskabet må så vidt muligt tage udgangspunkt i normen, og dette skal ske i kærlighed og ud fra den devise, at vi skal være mod andre, som vi ønsker at de skal være mod os.

Mistrivsel hos transkønnede

Mistrivsel hos transkønnede har i mange år været kendt, og der er lavet flere undersøgelser og rapporter omkring problemstillingen. En af disse undersøgelser er 'Projekt SEXUS' fra 2019. I billedet herunder kan der ses forskellige tal omkring selvmordstanker, selvmordsforsøg, selvskade, angst, ensomhed og psykisk sygdom. Cismænd og ciskvinder vil betegne henholdsvis biologiske mænd og biologiske kvinder (Frisch m.fl. 2019).

Her kan man se at transmænd og transkvinder har markant større udfordringer på alle de forskellige områder. Ca. 3 gange så mange transkønnede end de biologiske køn har selvmordstanker. Selvmordsforsøgene er næsten op til 10 gange hyppigere hos de transkønnede. Angst symptomer hos transkønnede er lidt under dobbelt så hyppige mens ensomhed er ca. dobbelt så hyppigt hos de transkønnede sammenlignet med de biologiske køn. Til sidst er psykisk sygdom op til 4 gange så hyppigt ifølge undersøgelsen 'Projekt SEXUS' (Ibid.).

Det bliver relevant at undersøge om disse markante problematikker, skyldes begrebet 'minoritets stress', som er at minoriteter stresses af stigmatisering og diskrimination, eller om der er andre bagvedliggende problematikker, man må være opmærksomme på. Det er klart at kønsdysforien og oplevelsen af ikke at være født i den rigtige krop, også er en faktor til disse problemstillinger. Men

hvis man så får hjælp til hormonbehandling og/eller kønskorrigerende operationer, og man derefter har både et juridisk køn og fysisk krop, der stemmer overens med det oplevede køn, så må udfordringerne vel forsvinde?

En ting er, at en undersøgelse viser noget, men der er lavet flere undersøgelser omkring transkønnedes trivsel. Bl.a. en anden rapport fra 2015 lavet i USA hvor man adspurgte 27.715 transkønnede over 18 år, fandt man ud af, at sandsynligheden for transkønnede har selvmordstanker, er 12 gange større end de biologiske køn i USA. Selvmordsforsøgene var 18 gange større. Tallene var så høje, at blandt transkønnede i USA prøver 28,9% at begå selvmord i løbet af deres liv (Herman, Brown & Haas 2019).

Der er altså flere undersøgelser, der understøtter, at transkønnede oplever større mistrivsel end de biologiske køn. Derfor er det vigtigt at finde ud af årsagerne, for også at kunne hjælpe på bedst mulig måde. Man har ingen svar på, hvad der forårsager kønsdysfori men blot forskellige teser. Der er teser, at det anatomiske køn og hjerne-køn, udvikler sig i forskellige retninger. En anden tese er psykisk sygdom. På trods af at kønsdysfori i 2017 i Danmark blev fjernet som en psykisk sygdom, er der stadig nogen der mener, at dette er en forklaring. Der er en overrepræsentation af psykiske lidelser, hos folk der oplever kønsdysfori (Munk 2019). En sidste tese er, at det er et aktivt valg om identifikation man tager, det er altså ikke medfødt, men ikke aktivt valg som kan påvirkes af omgivelserne (Ibid.). Hvis de psykiske udfordringer og mistrivsel hos transkønnede har årsag i andet end 'minoritets stress', så er det vigtigt at finde den eller disse årsager.

Som tingene er nu, og man ikke ved årsagerne, så behandler man kønsdysfori på flere måder. Hvis man er under 18 år og over 12 år, har man mulighed for at modtage hormonbehandling. Er man over 18 år, har man mulighed for at modtage både hormonbehandling og kønsskifteoperation (retsinformation.dk – vejledning 2014).

Dansk studie

Et dansk studie fra 2016 af 104 personer fandt at 27,9% havde psykiske lidelser inden deres kønsskifteoperation, og at 22,7% havde efter deres kønsskifteoperation. 6,7% havde psykiske lidelser både før og efter. Konklusionen blev at 21,1% oplevede bedring efter at få en kønsskifteoperation, mens at 15,4% oplevede forværring (Simonsen m.fl. 2015). Man bliver

selvfølgelig stadig nødt til at have 'minoritets stress' med i tankerne, som en problemstilling der stadig kan være aktuell efter en kønsskifteoperation.

Der er blevet lavet andre forsøg med behandling, og selvom deres størrelse ikke har været store, så har de haft interessant positiv effekt. Kenneth Zucker formåede gennem behandling som havde til formål at hjælpe kønsdysforikere at blive tilpas i deres egen krop at hjælpe 22 piger ud af 25 til at komme af med deres kønsdysfori (Drummond m.fl. 2008). Det er nogle helt andre tal end behandling gennem hormoner og operationer. Der må selvfølgelig være en opmærksomhed på, at studiet er lille, og at det ikke siger noget om andre mistrivsfaktorer efter behandlingen. Men man må være nysgerrig på denne devise, om at hjælpe til accept af biologisk køn, om den har effekt. Dette vil også have betydning for, hvordan vi må se på denne problematik i pædagogik og i vores samfund (Munk 2019).

Delkonklusion

Transkønnede har store psykiske udfordringer samt mistrivsfelses problemer. Problemerne og udfordringerne fortsætter efter behandling med hormoner og/eller kønsskifteoperationer. Man må derfor være nysgerrig, undersøgende og kritisk omkring at acceptere køn som noget andet end biologi.

Kritik af LGBT+

En problemstilling for LGBT-organisationen er, at de har en ideologi og fremgangsmåde som kan opfattes autoritær i deres arbejde for at kæmpe mod stigmatisering, diskrimination mod deres medlemmer og samtidig kæmpe for deres rettigheder.

LGBT+ organisationen eller lobbyen, som de også bliver kaldt, bruger Judith Butler og Sara Ahmeds socialkonstruktivistiske tanker om et nyt samfund. Et samfund som er køns- og identitetsløst. Det, som er, skal dekonstrueres, ødelægges og noget nyt skal bygges op. Sammenligningen med det autoritære kommer bl.a. til udtryk i at LGBT+ italesætter sig som truede af fjender, det gælder mennesker som ikke er enige i deres overbevisninger. Deres værdier og overbevisninger er de rigtige, og hvad vi må underkaste os for at løfte menneskeheden. Problemet er, at man skal underkaste sig helt. Man må ikke stille spørgsmål eller være kritisk. Så er man homofob, transfob eller noget tredje. Virkeligheden skal konstrueres på deres præmisser. Det er lykkedes i større og større grad at påvirke uddannelsesinstitutionerne og medierne til at fremme deres

overbevisninger. Der er eksempler på, at ledelsen på institutioner henstiller undervisere til ikke at bruge kønnet sprog. Og det har ramt professorer at have bestemte holdninger, og derfor blev der i 2021 fremsat et forslag om akademisk ytringsfrihed for at beskytte forskere og undervisere. I perioden 2000-2009 blev der 4.000 gange forsøgt at få fjernet litteratur fra hylderne i USA (Stidsen 2021).

Ben Shapiro

En anden, som har udtalt sig kritisk i debatten om transkønnede, er Ben Shapiro, som er en amerikansk advokat, politisk kommentator og forfatter. Han mener, at man må differentiere i sproget og ønskede pronomener i forhold til, om der er tale om en en-til-en relation, eller om det er i et større forum eller platform. Han vil gerne imødegå ønsket om et bestemt pronomen i en en-til-en relation, på trods af at det strider imod hans eget perspektiv, men vil ikke gøre det, når det kommer til et større forum eller platform. Det handler om at tale det, som er sandt, og som kan måles og vejes, altså at biologien er positivistisk og målbar. Han eksemplificerer det med et eksempel om, at hvis hans datter kommer og spørger ham, om hendes tegning er flot, siger han ja. Han er hendes far, og skal opmuntre hende. Men hvis han sad som kunstkritiker på 'New York Times', og skulle bedømme tegningen, ville han blive nødt til at skrive, at den er grim. Der er forventninger til ham i hans rolle og ansvar som kunstkritiker. På samme måde må det også være i samfundet omkring debatten om køn, og det sprog vi bruger omkring køn. Vi skal ikke ændre en målbar sandhed (Shapiro 2021).

Selv inden for LGBT+ selv er der udfordringer hvis man ikke retter ind. Fløje af LGBT+ som ser kønnet som nonbinært, vil ikke acceptere transkønnede, som oplever kønsdysfori og som skifter køn. De mener, de er med til at opretholde en binær kønsforståelse, som arbejder imod deres agenda (Jensen 2021). De bliver udelukket fra fællesskabet, og bliver omtalt og set som fjender af LGBT+. LGBT+ ønsker at brande sig på at være inkluderende og uafhængig af partipolitik og religiøst ståsted (LGBT 2022). På trods af dette har Marcus Dib Jensen oplevet at blive ekskluderet fra LGBT+ fællesskaber og facebookgrupper. Det har han oplevet, fordi han ikke deler de samme synspunkter omkring køn og politik som hovedkræfterne i LGBT+ ønsker. Marcus har skiftet køn fra kvinde til mand, og ser stadig kun køn som binært. Han italesætter selv sin kønsdysfori som en psykisk sygdom, som har gjort det nødvendigt at få korrigeret sit biologiske køn (Jensen 2021). Det er autoritær og problematisk, den måde LGBT+ tager sproget som gidsel, og dikterer hvordan vi skal tale. Det kommer til udtryk på flere måder. Vi skal nu ændre kønnet i sproget efter vores omgivelser, og vi skal tale i tredjepersons flertal, når vi taler med andre. Dette er ikke en gradvis udvikling i sproget, men er en dikterende 'over natten' ændring, som man forventes at indordne sig under, hvis man ikke gør dette, er man et diskriminerende menneske. I Canada var der i 2016 stor debat omkring et lovforslag kaldet 'Bill C-16', som bl.a. omhandlede brug af bestemte pronomener af professorer på de Canadiske universiteter (Dragicevic 2017). Hvis man som professor ikke brugte elevens ønskede pronomen, ville man risikere fængselsstraf. Her blev en Canadisk professor og psykolog ved navn Jordan B. Peterson kendt for at vise modstrid mod denne lov, og italesætte den som et angreb på 'ytringsfriheden' og kritiserede den for at være udtryk for en totalitær ideologi (Peterson 2017).

LGBT+ agendaen blev set under 'Me Too' bølgen og ses stadig i stigmatiserings- og diskriminations sager, hvor almindelig retspraksis bliver tilsidesat og/eller formindsket i dets værdi, for at dømme dem som muligvis har brudt loven og samtidig arbejdet imod LGBT+'s agenda og værdier. Man bliver i stedet dømt på forhånd i medierne og hos befolkningen. Begrebet om at være uskyldig til det modsatte er bevist, er blevet vendt til, at man nu er skyldig til det modsatte, er bevist, og det er problematisk (Stidsen 2021).

Delkonklusion

LGBT+s autoritære rammer besværliggør processen i at finde frem til at skabe anerkendende og inkluderende fællesskaber i samfundet.

Debat på forkerte tal

En artikel i Kristelig Dagblad sætter fokus på, at lobbyorganisationen 'Sex og Samfund' har vundet stort indpas hos skoler, medier, myndigheder og politikere. Kritikere vil mene, organisationen har en klar politisk agenda og kønsaktivistisk dagsorden. De forholder sig ikke værdineutralt til emnet om køn og seksualitet, og har en tilgang til køn som en socialkonstruktion. De har på trods opnået ekspertstatus hos skoler og myndigheder. De udarbejder vejledninger for grundskolens seksualundervisning, og var med til at bidrage til evalueringen af det fag, de selv er en del af. Det er problematisk. Her bliver det tydeligt, at i dag er køn også blevet et politisk projekt. I høj grad er den radikale venstrefløjedsdagsorden at tale om køn som socialkonstruktion og som det indlysende rigtige. Den er eksplicit normkritisk. Den pakker sin dagsorden ind i ord som 'mangfoldighed' og 'inklusion', men de vil i virkeligheden opløse forståelsen af køn som biologisk. De formår i større og større grad at ændre folks opfattelse af køn som noget biologisk (Lyng & Fahrendorff 2022).

Børn og Unge

Denne ændring i folks opfattelse af køn som noget biologisk kommer til udtryk i en artikel fra bladet "Børn og Unge" fra marts 2022, hvor der bliver sat fokus på kønsidentitet. Artiklen henviser til en undersøgelse lavet af BUPL, hvor 765 pædagoger og ledere har besvaret hele eller dele af undersøgelsen. De er blevet stillet et spørgsmål, der lyder: "Har I børn/unge, der falder uden for den gængse dreng/pige-opfattelse og ser sig selv som andet en dreng eller pige?" 39% svarer nej, 27% svarer ja 1-2 børn/unge, 9% ja, 3-4 børn/unge, 3% flere end 5 børn/unge og til sidst svarer 21% ved ikke (Damgaard 2022). Man kan argumentere for, at spørgsmålet er dårligt stillet. Der er stor forskel på, om børn passer ind i den gængse opfattelse af dreng og pige, og om de ser sig selv som noget andet end dreng eller pige. Spørgsmålet kan i hvert fald forstås forskelligt, hvis man ikke lige er skarp på, hvad der står. Det er mest interessant at kigge på procenterne. 40% i alt svarer, at der enten er 1-2, 3-4 eller flere end 5 der hvor de arbejder. Det stemmer ikke overens, når man hører fra overlæge og leder af sexologisk klinik, der foretager mange af de kønskorigerende operationer. Han udtaler i en artikel fra 'Kristeligt Dagblad', som handler om kønsdysfori og transkønnethed, at det drejer sig om 6.000 personer i Danmark, som er en promille af den danske befolkning. Det siger han som modsvar til en undersøgelse lavet i 2009 af LGBT Danmark, som vurderer at mellem 50.000-100.000 personer er transkønnede, hvilket svarer til 1-2% af den danske befolkning. Undersøgelsen har fået stor kritik for ikke at være repræsentativ og

at folk selv kunne definere transkønnethed. Hans kritik er, at debatten om transkønnede i Danmark bygger på forkerte tal (Nissen 2012). Endnu mere interessant er det så blevet efter SEXUS rapporten udkom i 2019. Der viser tal, at 0,1% identificerer sig som transkønnede, mens at 0,44% identificerer sig som nonbinære (Frisch m.fl. 2019). Man skulle tro at nu ville man forholde sig til disse tal. Men en enkelt Google søgning afslører at LGBT+ stadig mener at 50.000-100.000 personer i Danmark er transkønnede (Andersen 2016).

Delkonklusion

Debatten omkring transkønnede og kønsdysfori kan siges at være blevet misvisende pga. politisering og egne agendaer. Hvis vi skal have en positiv dialog omkring anerkendelsen og inklusion af transkønnede og flydende kønsidentitet, må den så vidt muligt tage udgangspunkt i faktuelle sandheder og ikke misvisende data.

Diskussion af analyse

Anerkendelse

En del af debatten handler om hvad denne diskussion om køn må få af betydning for værdierne og fællesskaberne i vores samfund. Skal vi som samfund imødekomme kritikken fra det socialkonstruktivistiske kønsperspektiv, og droppe vores binære kønsforståelse som norm til hvordan vi ser og indretter vores samfund? Vil det være for samfundets bedste at gøre de sociale arenaer og fællesskaber fuldstændig kønsneutrale? Det kommer til udtryk i bl.a. sproget. Jf. Judith Butler s. 29 og ønsket fra det socialkonstruktivistiske om at dekonstruere køn og skabe den på ny skal bl.a. ske gennem sproget. Ønsket om at andre skal tiltale transkønnede og nonbinære med bestemte pronomener. Jf. s. 30 mener jeg at dette er en autoritær tilgang, idet man ønsker at bestemme sproget og gøre bestemt sprog det korrekte sprog. Det er et problem for ytringsfriheden. Som transkønnede kan man opleve at være født i den forkerte krop. Man er måske biologisk pige/kvinde, men føler sig som dreng/mand, man skifter/korrigerer måske køn gennem kønsoperation og hormonbehandling. Nu forventer man at ens omgivelser, skal acceptere en som fuldt ud dreng/mand, men det er jo ikke sikkert, at dette er virkeligheden for ens omgivelser? Det er ikke sikkert at ens omgivelser, eller de mennesker man møder, ser en som en mand nu. Det kan være at det biologiske for dem, har større betydning og disse mennesker i deres

øjne, stadig er kvinder. Kan man så tvinges til at ændre sit sprog til en virkelighed som man ikke ser, og en virkelighed som man ikke deler?

Jf. anerkendelsesteorien fra Honneth som taler klart i retningen af, at omgivelserne må give anerkendelsen i forskellige sfærer for at hjælpe disse mennesker til at have en oplevelse af at høre til og være anerkendt. Jeg mener dog, Jf. Karl Popper s. 18 i sit citat fra tidligere i opgaven har en pointe i, at vores beslutninger må være forenelige med naturlove og den menneskelige fysiologiske og psykologiske love. Der har den flydende kønsidentitet en kæmpe udfordring. Den går imod biologien og psykologien og folk med flydende kønsidentiteter har ringere trivsel. Vigtigheden kommer også til vi må holde fast i en form for positivistisk tilgang og sprog omkring bestemte områder i vores samfund, bl.a. køn. Det er vigtigt, hvad vi italesætter som sandt, da vi netop sammen konstruerer vores virkelighed ud fra dette. Køn i biologi er observerbar og målbar.

Man kan spørge, om kønnet har betydning for individers særlige funktioner og kvalifikationer? Eller om det er noget, som ligger udover kønnet og at man derfor godt kan modtage anerkendelse uden en enighed omkring kønsidentitet. Jeg vil mene, at svaret er et både-og svar. Vi som mennesker har funktioner og kvalifikationer, som ligger uden for vores køn, mens vi samtidig har funktioner og kvalifikationer, som er bundet op på vores køn. Derfor er det muligt at modtage anerkendelse og give anerkendelse og samtidig være uenige omkring køn som biologi eller flydende. Samtidig vil der være nogle funktioner og kvalifikationer, hvor det er nødvendigt at lægge sit biologiske syn til side for at anerkende det andet menneske. Det gælder også den anden vej, og der vil være eksempler på, at man må lægge sit flydende kønssyn til side for at anerkende den andens biologiske køn og fundament i dette perspektiv til sin identitet. Hvis vi alle skal bidrage til fællesskabets og samfundets opbygning, bliver vi nødt til at være enige om visse ting for at danne en ramme.

Inklusion

Transkønnede udgør 0,1%, og personer der identificerer sig som nonbinære, udgør 0,44%. Det drejer sig i alt om 0,54%. Hvor mange der ellers deler det nonbinære synspunkt omkring køn uden direkte at identificere sig som nonbinær, er svært at sige. Men hvis vi forholder os til de 0,54%, er det ikke en særlig stor gruppe af mennesker. Skal de 0,54% sætte rammerne for, hvordan fællesskabet skal indrettes og resten de 99,46% integrere sig til deres fællesskabsnormer og

værdier? Eller giver det bedre mening, at de 0,54% må indstille sig på at integrere sig i det store samfunds fællesskab? Jeg mener ikke, at et argument i forhold til inklusion alene kan være antallet af mennesker hensynet omhandler. Hvis det direkte omhandler stigmatisering og/eller diskrimination af en minoritet, kan det aldrig komme an på antallet af personer i gruppen. I dette tilfælde mener jeg ikke, at spørgsmålet omhandler diskrimination eller stigmatisering. Der er den nuværende forskning, teorier og argumenter omkring flydende kønsidentitet ikke stærkt nok i min optik, til at komme til den konklusion at denne minoritet skal sætte rammerne. Samfundet er påvirket og indrettet af biologisk køn, fordi det gennem historien har været fordret til, at biologien har en betydning på måden, vi indretter os. Biologi er positivistisk i sin tilgang, og det medfører som oftest klare rammer for normer og værdier. Mens den flydende kønsidentitet er socialkonstruktivistisk og meget subjektiv i sin tilgang, og dette kan gøre det svært at danne værdier, normer og rammer for fællesskabet i samfundet.

Jf. solidaritet s. 24 mener jeg at personer med flydende kønsidentitet på områder af deres overbevisning er nødt til at lade sig integrere i det store fællesskab. Samtidig skal vi som fællesskab altid være åbne for samtale og dialog omkring rammerne for det inkluderende fællesskab. Som samfund skal vi altid acceptere mennesker, som ikke passer ind i normen og som måske ser anderledes ud, og lever anderledes end normen. Men fællesskabets værdier og normer, skal ikke nødvendigvis indrettes efter normafvigerne. Vi må som samfund have en åben dialog omkring inklusion og integration. Afvejningen af inklusion og integration kan hjælpe som redskab til at have et samfund, som kan rumme begge kønsperspektiver og samtidig have åbne fællesskaber med plads til alle. Men vi må alle som borgere være åbne og imødekommende.

Diakoni

Kan man anerkende uden at være enig? Jf. hvad Tim Keller siger s 21, så må anerkendelse og inklusion i højere grad handle om, hvordan vi behandler mennesker i mødet med dem, end om vi er enige i overbevisninger og værdier mm. Hvis vi aldrig kan inkludere 100%, og hvis der altid vil være mekanismer der skiller os ad, må det være vores anerkendelse af disse mekanismer og forskelligheder, som må danne rammen for, om vi har et inkluderende samfund, og at mennesker er anerkendt. Jeg mener at det netop i diakonien er muligt at anerkende andre uden at dele deres overbevisninger og værdier i og på livet. Jf. anerkendelse på s. 23 og at anerkendelsen gives i den

tro på, at det andet menneske er et skabt menneske, som er elsket af Gud, og at jeg som medmenneske, har et ansvar i mødet med et andet menneske.

Solidaritet

Spørgsmålet er her i hvilken retning, solidariteten skal rettes. Er det det biologiske køn, som skal have solidaritet med den flydende kønsidentitet og indrette sine reaktioner derefter? Eller er det den lille minoritet, 0,54%, som forstår køn som flydende, som må have solidaritet med den større gruppe af mennesker og indrette deres reaktioner? Jf. s. 24 hvis solidaritet også handler om normen, har det biologiske perspektiv så et argument her? Ja, jeg mener at normen og det biologiske køn, har en betydning her. Ikke kun fordi biologien har normen på sin side, men også fordi den er positivistisk i sin tilgang. Jeg er enig med Karl Kopper i, at det må vi have som kritisk redskab til hvordan vi indretter vores samfund og vores fællesskaber i samfundet.

Mistrivsel blandt transkønnede

Jf. s. 26 er det problematisk at blot 21,1% oplevede bedring ved behandlingen. Det er ikke en særlig høj succes rate. Endnu mere problematisk finder jeg det at 15,4% ligefrem oplevede forværring efter behandling. Det må vel til alle tider være et opmærksomhedspunkt, at man har så høj en procent af forværring ved en tilbudt behandling. Ud fra tallene mener jeg, at man må være nysgerrig på, om vi virkelig hjælper disse mennesker, eller om vi skal prøve at finde nye måder at gribe denne problemstilling an på. På baggrund af denne viden, mistrivslen blandt transkønnede og Jf. s. 28 og Kenneth Zuckers arbejde med kønsdysfori i tankerne, mener jeg, at man godt kan være kritisk overfor, om hormonbehandling og/eller kønsskifteoperation er den bedste løsning.

Kritik af LGBT+ og debat på forkerte tal

Hvis LGBT+ reelt ønsker et inkluderende samfund, må der være en større opmærksomhed på, hvordan man når det mål og i større grad være åben for dialog og ikke skabe så mange ekskluderende mekanismer pga. deres nu autoritære tilgang. De må åbne sig op og være mere lyttende og i dialog. Jf. s. 31 kan det se ud til, at LGBT+ og Sex og Samfund har haft så stor indflydelse, at pædagoger og ledere nu ser kønsdysfori i situationer, hvor det ikke er tilfældet. Det virker til, at emnet er blevet så politiseret og værdiløst, at man er bange for at være diskriminerende og ikke se og/eller anerkende flydende kønsidentitet. Jeg mener, at det, der kan spille ind her, er egen agenda og/eller politiserende påvirkning udefra. Det er i hvert fald

interessant, at tallene slet ikke stemmer overens med tallene med den større og mere retvisende undersøgelse 'Projekt SEXUS'.

Konklusion

Min opgave har haft til formål at belyse, hvordan socialpædagogisk og diakonal praksis kan anerkende både flydende kønsidentiteter og biologisk køn og skabe inkluderende samfundsfællesskaber. Selvom anerkendelsesteorien fra Honneth og identitetsteorien fra Mead forholder sig kønsneutrale i deres perspektiver, så har det biologiske perspektiv på køn, udfordringer i at leve op til anerkendelseskriterierne i disse teorier. Det kan bl.a. blive problematisk i en sund identitetsudvikling, da teorien om 'de signifikante andre' siger, at man har brug for accept og anerkendelse fra sine omgivelser, førend ens identitet kan slå rod. Samtidig er den socialpædagogiske opgave at skabe inklusion og deltagelsesmuligheder for individer til samfundet. Her kan værdier som eksempelvis syn på køn og lovgivning fungere som åbne eller lukkede døre. Et samfund kan aldrig inkludere alle, og der vil altid være eksklusion på spil i de inklusionsmekanismer, man gør brug af. Derfor vil et samfund skulle afveje, hvornår personer skal inkluderes, og hvornår nogen skal integreres. Det må kræve samtale og dialog. Jeg finder, at denne proces besværliggøres af LGBT+, og det som fremstår som en autoritær ideologisk tilgang og misvisende informationer til samtalen om køn og opbygningen af vores samfundsfællesskaber. Samtidig kan det også diskuteres, hvad sand anerkendelse er. De forskellige teorier fra Honneth, Mead og Barth er nødvendigvis ikke de bedste måder at forstå anerkendelse på. Hvis man tror på en kristen skabende Gud og at han har skabt mennesker i hans billede, så må den sande anerkendelse ligge i den kristne tro og i det faktum, at vi er skabt af ham. Denne skabelses kærlighed og anerkendelse har rod i det biologiske. Her ligger den største anerkendelse, som vi mennesker kan opnå – denne er samtidig roden i diakonien og i det diakonale arbejde. Citatet fra Timothy Keller understreger også, at anerkendelse, accept og kærlighed ikke ligger i ens holdninger, men i hvordan man behandler andre mennesker. Samtidig kan det heller ikke ignoreres, at det drejer sig om et så lille mindretal, som ønsker at diktere det store flertal.

Biologien har betydning for, at vi er forskellige som køn og at det kan have betydning for vores adfærd og udvikling. Man må ikke ignorere biologien. Men samtidig er køn også en del af en identitetsudvikling, som sker i samspil med vores omgivelser. Diakonien kan bidrage med en renhed i blikket på mennesket, hvor anerkendelsen og accepten alene beror på det faktum, at man som menneske er skabt. Normen har dog en betydning, og normen er biologisk. Dette kan

heller ikke bare ignoreres, når man taler om et samfundsfællesskab. Solidariteten og omsorgen fra normen må være i centrum, og den må stille sig omsorgsfuldt og kritisk mod mistrivslen hos transkønnede. Dette står for mig som det vigtigste i denne debat og står også som det stærkeste argument, når alt tages i betragtning. Samtidig taler mistrivslen hos transkønnede mod, at anerkendelsen udelukkende kan opnås gennem Honneths, Mead og Barths teorier, og vi må være kritiske mod disse. Der er brug for, at man står fast på de biologiske køn, og specielt kristne må være konsekvente og stå fast på, at vi er skabt i Guds billede, og at der i dette ligger en ægte anerkendelse og bestemmelse.

Litteraturliste

Antologier

Nielsen, S. B. (2021) Konstruktioner af "naturlighed" i hverdag, videnskab og pædagogisk praksis. I Pedersen, A. E. (Red) Køn, seksualitet og mangfoldighed. (2. udgave 3. oplag) Samfundslitteratur.

Nielsen, S. B. (2021) Tre kønsteoretiske tilgange til pædagogisk ligestillingsarbejde. I Pedersen, A. E. (Red) Køn, seksualitet og mangfoldighed. (2. udgave 3. oplag) Samfundslitteratur.

Artikler

Lyng, J. F. & Fahrendorff, R. (2022) Seksualpolitisk lobby har kæmpe indflydelse trods markante holdninger og få medlemmer. Kristeligt Dagblad, 28.01.2022, s. 1, 3.

Nielsen, R. H. (2022) Flydende kønsidentiteter presser pædagogikken. Børn og Unge, 03.2022, s. 12-16.

Bøger

Brinkkjær, U. & Høyen, M. (2018) Videnskabsteori for de pædagogiske professionsuddannelser. (2. udgave 1. oplag) Hans Reitzels Forlag.

Butler, J. (2007) Kønsballade (1. udgave 3. oplag) Forlaget THP.

Jenkins, R. (2006) Social identitet. (1. udgave 2. oplag) Scandinavian Book, Århus.

Keller, T. (2015) Gud for skeptikere.

Knudsen, A. E. (2021) Små forskelle med store konsekvenser. (1. udgave 1. oplag) Akademisk forlag.

Madsen, B. (2005) Socialpædagogik. (1. udgave 9. oplag) Hans Reitzels Forlag.

Munk, J. (2019) En langt bedre vej. (1. udgave 1. oplag) Credo.

Nissen, J. (2008) Diakoni og menneskesyn. (1. udgave 1. oplag) Aros Forlag.

Nissen, J. (2019) Håb på trods. (1. udgave 1. oplag) Eksistensen.

Stidsen, M. (2021) Køn og identitet (1. udgave 1. oplag) Forlaget Hovedland.

Walker, A. T. (2017) God and the transgender debate. (1. udgave 1. oplag) The good book company.

Zlotnik, G. (2004) De stakkels drenge (1. udgave 1. oplag) Forlaget Nielsens.

Aagerup, L. (2015) Pædagogens undersøgelsesmetoder. (1. Udgave 2. oplag) Hans Reitzels Forlag.

Hjemmesider

Andersen, A. A. (2016) Transkønnede [online] Tilgængeligt fra faktalink:

<https://faktalink.dk/titelliste/transkonnede> [Downloadet 23. maj 2022].

Bendtsen, S. (2022) Er du klar til kønsneutrale toiletter og til at forklare dit køn over for dine kolleger? [online] Tilgængelig fra Berlingske: <https://www.berlingske.dk/kommentar/er-du-klar-til-koensneutrale-toiletter-og-til-at-forklare-dit-koen-over> [Downloadet 20. maj 2022]

Bibelselskabet (2020) Bibelen online [online] Tilgængelig fra bibelselskabet:

https://www.bibelselskabet.dk/brugbibelen/bibelenonline/1_Mos/1 [Downloadet 20. maj 2022]

CPR (2014) Lovens betingelser [online] Tilgængelig fra cpr.dk: <https://cpr.dk/borgere/kan-jeg-faa-et-nyt-personnummer/juridisk-koensskifte-transkonnede/lovens-betingelser> [Downloadet 19. maj 2022].

Dragiecevic, N. (2017) Canada's gender identity rights Bill C-16 explained [online]. Tilgængelig fra CBC: <https://www.cbc.ca/cbcdocspov/features/canadas-gender-identity-rights-bill-c-16-explained> [Downloadet 19. maj 2022]

Draminsky, J. (2022) Transkønnede, interkønnede og non-binære i idrætten [online] Tilgængelig fra DIF: <https://www.dif.dk/nyheder/2022/01/transkonnede-interkonnede-og-non-binaere-i-idraetten> [Downloadet 20. maj 2022]

Fahrendorff, R. (2021) Læger: Børn skal ikke skifte juridisk køn [online] Tilgængelig fra Kristeligt Dagblad: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/laeger-boern-skal-ikke-skifte-juridisk-koen> [Downloadet 19. maj 2022]

Fahrendorff, R. & Fallesen, L. S. (2021) Det Ethiske Råd vil tillade juridisk kønsskifte for 10-årige [online] Tilgængelig fra Kristeligt Dagblad: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/det-etiske-raad-vil-tillade-juridisk-koensskifte-10-aarige> [Downloadet 19. maj 2022].

Gerlach, C. (2017) Det ved vi (ikke) om kønsforskelle i hjernen [online] Tilgængelig fra videnskab.dk: <https://videnskab.dk/krop-sundhed/det-ved-vi-ikke-om-koensforskelle-i-hjernen> [Downloadet 19. maj 2022]

Jensen, M. B. (2021) Marcus er transseksuel: Køn er ikke et valg – Copenhagen Pride og ”wannabe transseksuelle” tager fejl [online] Tilgængelig fra Berlingske: <https://www.berlingske.dk/kronikker/marcus-er-transseksuel-koen-er-ikke-et-valg-copenhagen-pride-og-wannabe> [Downloadet 19. maj 2022].

LGBT (2022) Om LGBT+ Danmark [online] Tilgængelig fra lgbt.dk: <https://lgbt.dk/om-lgbt-dk/> [Downloadet 19. maj 2022]

Nissen, J. E. (2012) Debat om transkønnede hviler på forkerte tal [online] Tilgængelig fra Kristeligt Dagblad: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/debat-om-transkønnede-hviler-på-forkerte-tal> [Downloadet 23. maj 2022].

Ordnet.dk - fællesskab (2022) Fællesskab [online]. Tilgængelig fra Den danske ordbog: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=fællesskab> [Downloadet 18. maj 2022].

Ordnet.dk - samfund (2022) Samfund [online]. Tilgængelig fra Den danske ordbog: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=samfund> [Downloadet 18. maj 2022].

Retsinformation.dk – forskelsbehandlingsloven (2017) Bekendtgørelse af lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. [online] Tilgængelig fra retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/1001> [Downloadet 19. maj 2022]

Retsinformation.dk – ligebehandlingsloven (2011) Bekendtgørelse af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. [online] Tilgængelig fra retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2011/645> [Downloadet 19. maj 2022]

Retsinformation.dk – vejledning (2014) Vejledning om udredning og behandling af transkønnede [online] Tilgængelig fra retsinformation: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2014/10353> [Downloadet 19. maj 2022]

Steensig, S. (2022) Hvor mange køn er der? [online] Tilgængelig fra illustreret videnskab: <https://illvid.dk/mennesket/hvor-mange-koen-er-der> [Downloadet 19. maj 2022]

PDF-filer

Drummond, K., Bradley, S., Peterson-Badali, M. & Zucker, K. (2008) A follow-up study of girls with identity disorder. [online] Tilgængelig fra researchgate: https://www.researchgate.net/publication/5657572_A_Follow-Up_Study_of_Girls_With_Gender_Identity_Disorder [Downloadet 18. maj 2022]

Frisch, M., Moseholm, E., Andersson, M., Andresen, J. B. & Graugaard, C. (2019) Sex I Danmark. Nøgletal fra projekt SEXUS 2017-2018. [online] Tilgængelig fra projektsexus: <https://www.projektsexus.dk/seneste-nyt/2019/rapporten-sex-i-danmark> [Downloadet 18. maj 2022]

Herman, J., Brown, T. & Haas, A. (2019) Suicide thoughts and attempts among transgender adults. [online] Tilgængelig fra William institute: <https://williamsinstitute.law.ucla.edu/wp-content/uploads/Suicidality-Transgender-Sep-2019.pdf> [Downloadet 18. maj 2022].

Simonsen, R., Giraldi, A., Kristensen, E. & Hald, G. M. (2015) Long-term follow-up of individuals undergoing sex reassignment surgery: psychiatric morbidity and mortality. [online] Tilgængelig fra researchgate: https://www.researchgate.net/publication/283011736_Long-term_follow-up_of_individuals_undergoing_sex_reassignment_surgery_Psychiatric_morbidity_and_mortality [Downloadet 18. maj 2022].

Video

Peterson, J. (2017) 2017/05/17: Senates hearing on Bill C-16 [online] Tilgængelig fra Jordan Peterson Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=KnIAAKSntqo> [Set 19. Maj 2022].

Shapiro, B. (2021) IT'S ABOUT TIME: Shapiro calls BS on "prefered" pronouns [online] Tilgængelig fra Young America's Foundation:

<https://www.youtube.com/watch?v=1Gh5pNg3NOW&list=PLQpUkkqIbiPf83GJ8Z0rCKxO4r6yXgz80&index=52&t=30s> [Set 23. Maj 2022].